

МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УКРАЇНІ»**

(4-5 вересня 2020 р.)

Миколаїв
2020

УДК 378.4:37.01(477)(063)
Т 33

Г 33 **Теоретичні та практичні аспекти розвитку педагогічної освіти в Україні.** Матеріали II науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 4-5 вересня 2020 р.). – Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2020. – 100 с.
ISBN 978-966-992-208-3

У збірнику представлені матеріали II науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні аспекти розвитку педагогічної освіти в Україні». Розглядаються загальні питання теорії та методики навчання, теорії і методики професійної освіти, корекційної педагогіки та інше.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, які цікавляться педагогічною наукою, а також для широкого кола читачів.

УДК 378.4:37.01(477)(063)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Герасименко А.С. АНТРОПОЛОГІЧНІ МОТИВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ФІЛОСОФУВАННЯ ПАМФІЛА ЮРКЕВИЧА	6
Гобозашвілі А.О. ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПЕДАГОГІЦІ	9
Карабут Ю.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ А.С. МАКАРЕНКА ТА ОЦІНКА НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ ЗАРУБІЖНИМИ ДОСЛІДНИКАМИ	12
Подволоцкая Е.С. МЕТОДИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ СОЗДАНИЯ ПРОСТРАНСТВЕННОГО ОБРАЗА ВО ВРЕМЯ РАБОТЫ НА ПЛЕНЭРЕ НА ПРИМЕРЕ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ДИЗАЙНЕРСКИХ ФАКУЛЬТЕТОВ	16
Рябокін А.О. РИМО-ІРЛАНДСЬКА ВЧЕНА ТРАДИЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	19
Тягній О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО- ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	23
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ	
Василенко Н.В. КРИТЕРІЇ СФОРМОВАНOSTІ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	28
Паньків Б.І. БІНАРНИЙ УРОК – ЯК ОДИН ІЗ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ	32
Соколовська Я.В., Жолак В.М. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	37

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Бойчук Ю.Д., Казачінер О.С. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОКОРЕКЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	42
Бойчук Ю.Д., Казачінер О.С. ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ СПІВПРАЦІ ФАХІВЦІВ ІЗ БАТЬКАМИ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	46

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Донецька І.І., Задорожна О.М. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ІННОВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	51
Мартиненко О.О. ПІДГОТОВКА СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ	55
Ольшана З.П., Задорожна О.М. ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ОСОБИСТІСНИХ РОЗВИВАЛЬНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	58
Таранник З.В., Лошкова І.А. ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ХОРЕМЕЙСТЕРІВ БЕЗ ПОЧАТКОВОЇ МУЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	63

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Колмик А.С., Блудова Ю.О. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ З ДИТЯЧИМ КОЛЕКТИВОМ В АДАПТАЦІЙНО- ІГРОВОМУ ПЕРІОДІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	67
--	----

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Беспала А.М.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОЄКТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ..... 70

Тягній О.В.

МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ
ФОРМУВАННЯ ВСЕБІЧНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ..... 73

ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Аль-Хамадані Н.Д., Сидоренко Н.М.

ГЕОКЕШИНГ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ STREAM-ОСВІТИ
В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ..... 77

Балла Л.В., Овчіннікова А.Ю.

ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНИХ
І ДУХОВНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ..... 81

Джежер-Личова С.М.

ЕМПАУЕРМЕНТ-ПЕДАГОГІКА – ЦЕ ШЛЯХ
ВІД МОТИВАЦІЇ І НАТХНЕННЯ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ..... 85

Плекан Т.О.

ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЇ ВИДІВ ДИТЯЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ..... 90

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Довгополук К.А.

SMART-КОМПЛЕКС ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ
СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА..... 95

Список використаних джерел:

1. Власенко А.А. Про когнітивну складову професійної соціалізації особистості. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2018. № 4. С. 22-28.
2. Кандиба М.О. Особливості взаємозв'язку емоційної зрілості та професійної толерантності особистості. *Психологічні перспективи*. 2015. Вип. 25. С. 75-87.
3. Шолох О.А. Ціннісне ставлення особистості до майбутньої професії як психолого-педагогічна проблема. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*. 2017. Вип. 142. С. 225-230.

Ольшана З.П.

здобувач вищої освіти ступеня магістра;

Задорожна О.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ОСОБИСТІСНИХ РОЗВИВАЛЬНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Провідною тенденцією розвитку сучасної науки є її звернення до своїх світоглядних витоків, до ідеї цивілізованого суспільства – до людини. Переорієнтація освіти на особистість, що розвивається, відображає найважливіше завдання, поставлене самим життям. У контексті соціальних сподівань відбувається перехід від традиційного до особистісно-розвивального виховання. Створення умов для фізичного, інтелектуального, психічного, духовного зростання дитини вимагає переосмислення практиками критеріїв оцінки ефективності освітньо-виховного процесу. Зміни в економічній, політичній та соціальній сферах суспільного життя в Україні зумовили нові напрями в розбудові всієї системи освіти, починаючи з першої ланки – дошкільної.

Відповідно до програми «Дитина», сучасний заклад дошкільної освіти повинен формувати у дітей вміння і здібності на основі

використання особистісних розвивальних педагогічних технологій. Під цим мається на увазі індивідуальний підхід до кожного вихованця, що допоможе йому в усвідомленні себе особистістю, у виявленні можливостей самоствердження, самореалізації і самоактуалізації дитини [2]. У Законі України «Про дошкільну освіту» визначається пріоритетна роль дошкільного виховання у освіті, де забезпечується всебічний розвиток особистості відповідно її здібностей і задатків, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб [4]. У дошкільному вихованні першорядного значення набувають такі якості і індивідуальності особистості, як соціальна, інтелектуальна, комунікативна і фізична компетентність, емоційність, креативність, довільність і ініціативність, самостійність і відповідальність, а також самооцінка і свобода поведінки [7].

До різних аспектів проблеми виховання зверталися відомі мислителі та педагоги М. Драгоманов, А. Макаренко, І. Огієнко, С. Русова, В. Сухомлинський та інші [7]. У результаті досліджень науковців І. Беха, О. Вишневського, Г. Костока отримані важливі дані про особливості виховання підростаючої особистості. Індивідуально-особистісний підхід представлений у працях А. Маслоу, К. Роджерса, В. Семиченко тощо.

Показниками розвитку особистості вчені О. Кононко, С. Ладивір, Ж. Піаже називають якісні індивідуальні утворення, які сприяють і забезпечують оволодіння знаннями, вміннями і навичкам. Особливості професійної підготовки вихователів досліджені у працях Г. Беленької, О. Богініч, Г. Жукової, І. Загарницької, Н. Колосової, І. Кузьми, О. Новака, Т. Поніманської та інших [1; 3; 5; 6].

На основі ознайомлення з дослідженнями можна сказати що, безсумнівно, проблема підготовки вихователів до використання особистісних розвивальних педагогічних технологій дуже складна і різнобічна. Вона дозволяє вирішити головну задачу сучасного дошкільного виховання – створення умов для самореалізації й саморозкриття, вивчення можливостей особистості. Актуальність проблеми застосування особистісних розвивальних педагогічних технологій у закладах дошкільної освіти, недостатня дослідженість специфіки використання нових засобів та їх недостатньо повне використання, необхідність впровадження нових вимог до

вихователів спонукали нас звернутися до такої теми, як «Підготовка вихователів закладів дошкільної освіти до використання особистісних розвивальних педагогічних технологій».

Проведене теоретичне дослідження цього питання дозволило зробити деякі висновки, а саме:

1) у психолого-педагогічних наукових дослідженнях та методичній літературі щодо підготовки вихователів проблема використання особистісно спрямованих підходів у роботі з дітьми посідає центральне місце. Перебудова педагогічного процесу в закладах дошкільної освіти відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту», освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» спрямована на забезпечення умов для повноцінного розвитку й саморозвитку кожної дитини з урахуванням її особистісних якостей, гармонізації та активізації своєрідних, притаманних лише цій дитині, ресурсів, підтримка її потягів до самостійного вироблення способів життєдіяльності [2]. Використання особистісних розвивальних педагогічних технологій як засобу розвитку кожної дитини спрямовано також на забезпечення більш повного розкриття можливостей і здібностей кожного педагога, колективу в цілому, спрямованості на розвиток професійних і особистісних якостей педагогів. Особистісні розвивальні педагогічні технології передбачають оптимістичний підхід до дитини і її майбутнього як прагнення педагога бачити перспективу розвитку особистісного потенціалу вихованця і вміння максимально стимулювати цей розвиток ним же самим за допомогою адекватних засобів; ставлення до дитини як суб'єкту діяльності, як до особистості, здатної виявляти власну активність; опору на особистісний зміст і інтереси (пізнавальні і соціальні) кожної дитини у вихованні, сприяння їх розвитку і саморозвитку;

2) вивчення стану застосування особистісних розвивальних педагогічних технологій в роботі з дітьми показало, що воно схарактеризоване метою освітньо-виховного процесу в закладі дошкільної освіти, розвитком індивідуальних пізнавальних здібностей дитини, що потребує особливої уваги до процесу засвоєння дітьми знань про світ. Навчання й виховання є спільною діяльністю вихователя й підопічного, де вони виступають суб'єктами

взаємодії. А це означає, що саме від можливостей застосування особистісно-орієнтованого підходу залежить якість засвоєння й виконання завдання. Необхідно враховувати індивідуальні особливості пізнавальних процесів кожної дитини (сприймання, пам'яті, мислення, уяви, волі та почуттів), від яких залежить здатність застосовувати набуті знання в життєдіяльності дитини. Тому кожному вихователю необхідно помічати, як по-різному сприймають діти його пояснення, включаються в роботу, реагують на нове та невідоме. Вихователю є тим учасником взаємодії з дітьми, від якого залежить успіх використання особистісних розвивальних педагогічних технологій в роботі з дітьми;

3) під час проведення експериментальної роботи нами були визначені рівні розвитку особистості дитини дошкільного віку за умов застосування особистісних розвивальних педагогічних технологій, а саме: низький (Н) – засвоєння лише окремих понять (кількості, відстані, кольору тощо) та уявлень при узагальненні, без допомоги дорослого нічого не розповідає (дитина має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі, тобто менше половини); середній (С) – нечітке та неповне засвоєння відповідних понять та уявлень (дитина відповідає за допомогою вихователя, або самостійно, може відтворити значну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків); високий (В) – чітке, повне та усвідомлене засвоєння всіх логіко-математичних аспектів, тобто формування уявлень про світ згідно Освітньої програми Дитина у повному об'ємі (дитина володіє глибокими, міцними знаннями, які продуктивно і творчо використовує, тобто відповідає охоче, чітко, повною відповіддю);

4) протягом експериментальної роботи було простежено, що основні проблеми психологічних особливостей дітей старшого дошкільного віку проявляються, як правило, відповідно до низького рівня дрібної моторики рук, інтелектуального та вольового розвитку. Ми будували свою роботу за трьома напрямками – робота з дітьми, з батьками і педагогами. Наша модель застосування особистісних розвивальних педагогічних технологій у системі роботи вихователя стосувалася самого процесу корекції відхилень засобами арт-терапії через організацію групової роботи і впливу особистісно-спрямованого характеру; робота з батьками – діяльність по даному

напряму відображала процес психолого-педагогічного супроводу дитини з питань корекції відхилень в умовах сім'ї; робота з педагогами була спрямована на просвітництво та ефективну взаємодію фахівців супроводу в питаннях особистісних розвивальних педагогічних технологій.

Було виявлено, що особистісна розвивальна педагогічна технологія застосування арт-терапії є найбільш доступним і адекватним методом для дітей старшого дошкільного віку в умовах збагаченої і наповненої емоційно насиченими предметами розвиваючого предметно-просторового середовища. Саме арт-терапія сприяє розкриттю у дітей питань емоцій і почуттів через творчі пошуки, вивільняє і нівелює негативну енергію, дорослим дає можливість більш детально вивчити психологічні особливості дитини з метою вибудовування більш м'якого і ефективного психокорекційного впливу зі збереженням її ініціативності, допитливості, свободи саморозвитку і способів самовираження. Також арт-терапія дозволяє ефективно взаємодіяти з батьками і доступними для їх сприйняття способами формувати позитивне ставлення до дитини і вміння допомогти їй в найпотрібніший момент.

Дана робота була можлива завдяки підвищенню рівня психолого-педагогічної освіченості вихователів дітей старшого дошкільного віку років з питань особистісних розвивальних педагогічних технологій із використанням арт-терапії, ефективної та конструктивної взаємодії фахівців закладу дошкільної освіти з батьками дітей. Можемо сказати, що наша модель застосування особистісних розвивальних педагогічних технологій виявилася ефективною і позитивною.

Список використаних джерел:

1. Беленька Г.В. Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці : монографія / Беленька Г.В., Богінч О.Л., Борисова З.Н.; [за заг. ред. І.І. Загарницької]. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – 310 с.
2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. Наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк ; авт. кол. : Г.В. Беленька, О.Л. Богінч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.] ; наук. ред. Г.В. Беленька, М.А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ, ун-т ім.Бориса Грінченка. – К.: Київ, ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. – 304 с.

3. Жукова Г. Зміст професійної підготовки майбутніх вихователів до навчання англійської мови дошкільників / Г. Жукова // Освітній дискурс : збірник наукових праць ; голов. ред. О.П. Кивлюк. – К.: «Видавництво «Гілея», 2018. – Випуск 6 (6–7). – С. 61–68.

4. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 р. № 2628-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>

5. Кузьма І. Підготовка майбутніх вихователів до формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку / І Кузьма // Забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в процесі використання сучасних технологій : збірник наукових праць [за заг. редакцією проф. Л.В. Зданевич, доц. Л.С. Пісоцької, Н.М. Миськової]. – Хмельницький: ХГПА, 2018. – С. 164–168.

6. Новак О.М. Професійна підготовка майбутніх вихователів в умовах вищого навчального закладу / О.М. Новак // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. праць. Вип. 48(101), 2016. – С. 386–392.

7. Сухомлинський В.О. Моральні заповіді дитинства і юності / В.О. Сухомлинський. – К.: Рад. школа, 1966. – 232 с.

Таранник З.В.

викладач вищої категорії, викладач-методист;

Лошкова І.А.

*викладач вищої категорії, викладач-методист,
Комунальний заклад «Харківський вищий коледж мистецтв»*

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ХОРМЕЙСТЕРІВ БЕЗ ПОЧАТКОВОЇ МУЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Суттєві зміни, які відбуваються в художньо-естетичній сфері нашого суспільства, викликало необхідність подальшого удосконалення системи професійної освіти. Потреба у фахівцях із високим професійним рівнем знань та умінь, креативним мисленням та педагогічною культурою є нагальною і далека від розв'язання.

Наукове видання

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Матеріали друкуються в авторській редакції

Дизайн обкладинки: А. Юдашкіна
Верстка: В. Удовиченко

Контактна інформація організаційного комітету:
73005, Україна, м. Херсон, а/с 20,
Науковий журнал «Молодий вчений»
Телефон: +38 (0552) 399 530
E-mail: info@to1oo!уусьпу.іп.іа
дттл тоіослуусьпу. іп. іа

Підписано до друку 10.09.2020. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Тітез Бьлу Котап. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 5,81. Тираж 100. Замовлення № 0920-213.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, буд. 46-а
E-mail: tailBox@be1ueйca.cot.ia
СВІДОЦТВО суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.